

[Forsvarsministeren.]

Når jeg dernæst vender mig til de øvrige ordførere, vil jeg gerne først gøre nogle bemærkninger til enkelte af de mere eller mindre væsentlige detailspørgsmål, som er bragt ind i diskussionen, og derefter vil jeg beskæftige mig med hovedproblemerne vedrørende tjenestetiden, budgettet, styrkernes omfang og selve det fremsatte lovforslag.

Det ærede medlem hr. Victor Gram rejste spørgsmålet, om ikke tjenestetiden for flyvevåbenets afgivelseseskadriller burde være den samme som for de påtænkte garnisonstropper i hæren. Som disse forhold er tænkt ordnet, er tjenestetiden i princippet den samme, nemlig 10 måneder plus genindkaldelse for garnisonstropperne og 12 måneder uden genindkaldelse for de af flyvevåbenets værnepligtige, der ikke direkte indgår i beredskabet.

Det ærede medlem rejste endvidere spørgsmålet om en vis forbedring af de værnepligtiges materielle vilkår, idet han dog anerkendte den væsentlige forbedring, som ligger i den påtænkte gradvise nedsættelse af tjenestetiden. Også det ærede medlem hr. Lannung var inde på en tilsvarende tankegang. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg ved indledningen til forsvarsforhandlingerne lagde vægt på forbedringer af den nævnte art. Når disse spørgsmål ikke er taget med i oplægget, skyldes det for det første som nævnt, at tjenestetidsomlægningen i sig selv er udtryk for hensyntagen til de værnepligtige, og dernæst at jeg i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt tør regne med, at der inden for den foreslåede budgetramme er plads for væsentlige forbedringer. Men jeg ser naturligvis gerne, at denne sag gøres til genstand for drøftelse under det kommende udvalgsarbejde.

Det ærede medlem hr. From fremsatte nogle udtalelser, som jeg forstod som et ønske om, at vi skulle tage spørgsmålet om en genindførelse af det gamle korps af faste underofficerer op til overvejelse. Jeg kan naturligvis ikke have noget imod en drøftelse af dette spørgsmål, men jeg tror ikke på, at der er nogen realitet heri. De faste underofficerer blev afskaffet ved forsvarsordningen af 1922. I hæren indførtes i stedet officiantgruppen, og i 1951 gik man over til fenriker, overfenriker og officerer af specialgruppen. Jeg tror ikke på, at

man kan eller bør skrue den således tilbage-lagte udvikling tilbage. Vi har imidlertid det problem, at vi i så høj grad må betjene os af unge, mindre rutinerede befalingsmænd, der så at sige nødvendigvis må have vanskeligheder ved at hævde sig som ledere og instruktører for deres jævnaldrende kammerater. Vi er i virkeligheden disse unge tak skyldige, fordi de udfører deres gerning så godt, som de gør. En omlægning efter de linjer, som nu er foreslået, skulle rumme en mulighed for forbedring, dels derved at der skulle kunne blive flere faste befalingsmænd — officerer og fenriker — til rådighed for de enkelte enheder, dels derved at korporaler, sergenter og oversergenter i stigende udstrækning skulle kunne tages ud af de frivilliges rækker, således at vi i disse grader skulle kunne få folk med større erfaring og rutine end i øjeblikket.

I nogle betragtninger om besparelsesmuligheder omtalte det ærede medlem hr. Lannung bl. a. forsvarsattachéerne, de internationale stabes størrelse og gallauniformerne. Jeg har gentagne gange drøftet forsvarsattachéerne med finansudvalget, og jeg har herunder dels gjort opmærksom på, at attachéernes antal gennem årene er blevet reduceret, dels at attachéernes virksomhed, set fra et forsvarssynspunkt, er nyttig, fordi den giver os en større mulighed for at følge med i udviklingen andre steder. Når det anføres, at oplysninger m. v. vel kan udveksles NATO-landene imellem uden hjælp af attachéer, må jeg dertil svare, at denne betragtning ikke holder stik. Vi har erfaring for, at attachéernes virksomhed netop i NATO-landene er meget nyttig, og forholdet er desuden det, at visse attachéer — navnlig attachéerne i Washington — har vigtige NATO-funktioner at opfylde. Hvis vi trak dem hjem som attachéer, måtte vi dagen efter udsende dem som NATO-forbindelsesfolk.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at også jeg har en fornemmelse af, at de internationale stabe er vel talstærke. Dette synspunkt har vi også ved passende lejligheder gjort gældende, men det er naturligvis vanskeligt for et enkelt og tilmed lille land som Danmark at øve væsentlig selvstændig indflydelse på dette forhold. Det siger sig selv, at vi, alle forhold taget i betragtning, er interesseret i en dansk repræsentation i stabene,